

ρείας, άντηχούσης ως στεναγμός, ο Πιώτης, ήκουον τὴν χαρμόσυνον ἀγγελίαν καὶ ο μὲν ἐσφιγξε τὴν χειρά μου ἰσχυρώτατα, η δὲ νεαρὰ γυνὴ ἐν τῇ ἑγκαρδίᾳ τῆς χαρᾶς προσέφερέ μοι εἰς ἀσπασμὸν τὰ δροσερά της χεῖλη. Τὸ βλέμμα μου συνήτησε τὸν Πιώτην, ἀλλ' οὐτος ἐθεώρει μειδιῶν ως ἀνθρωπος πανευδαιμών, ἐκ νόσου ιαθείς.

Ἐσπέρας ἔτι τινὰς διηλθον ὑπὸ τὴν στέγην του, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ καταιγίς καὶ ἡ βροχὴ καθίστων ἀδύνατον τὴν ἐν πατέρῳ φίδιαν καὶ ἡ τῶν στοιχείων ἔξεγερσις ἐπηγένετο τὴν ἐπιθυμίαν τῆς θύρας εἰρήνης οἰκογενειακῆς ἐστίας, ἀπέναντι τῆς θέας πλήρους ἀνθρωπίνης εύτυχίας.

Πλήρης ἀνθρωπίνη εύτυχία; Ναὶ, ὑπάρχει τοιαύτη, ὅσον καὶ ἂν ἀντιλέγωσιν οἱ δυσοίωνοι, ἐν μεγάροις καὶ καλύβαις. Καὶ οὐδενὶ τούτων θελον ἐπιτρέψῃ ν' ἀμφιβάλῃ περὶ ταύτης, ἀπέναντι τοῦ διττῶς ιαθέντος Ὀθέλλου μου.

Καὶ αὐτὴν μάλιστα ἀναμιμήσκει μοι πάντοτε τὴν ἀκμαίαν καὶ ἡλιοκαθή αὐτοῦ μορφήν, ἀναμέσον τοῦ πυκνοῦ καὶ ἥρεμου κόλπου, ὅταν ἡ θηλήσκουσα φύσις καταπληροῖ τὴν καρδίαν μου δι' ἀπαισίων προαισθήσεων, αὐτὴν μοὶ ἐπαναφέρει ἐντὸς τοῦ δωματίου μου τὸν θερινὸν ἥλιον καὶ τὸν ἄστρον ἀέρα, ὅταν οἱ κορακίαι ἀγγέλουσι τοῦ χειμῶνος τὴν ἀφίξιν καὶ ἡ καταιγίς ἐκσφενδονίζει ἐπὶ τοῦ παρθύρου μου μεμαρμμένα φύλλα.

Π. Δ. Τειτεκάνης

ΤΕΛΟΣ

Η ΦΗΓΟΣ

Διηγημα

Ο γέρω Μανώλης εἶναι ἀνθρωπος, ὅστις πάντοτε ἀκούεται διὰ τοῦ καὶ ἀν λέγη. Εἶναι ἀνθρωπος, ὅστις πολλὰ εἶδε καὶ πολλὰ ἤκουσεν.

Ἡμέραν τινά, ἐπωφεληθέντες τῆς ἑορτῆς, παρηκολουθήσαμεν αὐτὸν ἐξερχόμενον εἰς τὸν συνήθη του μακρύνον περίπατον, ἐσπεύσκαμεν τὸ βῆμα καὶ προφθάσαντες τὸν ἔχαιρετίσαμεν. "Ω, εἶναι λίαν εὔπροστηγορος ὁ γέρω Μανώλης τὸν ἔρωτήσαμεν ἀν ἔχη ἔργασίαν, ἐκείνος δὲ μᾶς εἶπεν, διὰ τοῦτο κάμνει τὸν τακτικὸν του περίπατον.

Τότε τὸν παρεκαλέσαμεν νὰ δεχθῇ τὸν καφέ, τὸν ὅπιον ἐπειθυμοῦμεν νὰ τῷ προσενέγκωμεν. Ἐδέχθη ὁ γέρω Μανώλης καὶ μᾶς ἡκολούθησεν εἰς τι καρενεῖον, ἐκεῖ που ἴδρυμένον ἔζω τοῦ χωρίου.

— Τι τὰ θέλετε, ἔχωμεν μεγάλην ἐπιθυμίαν, τῷ εἴπωμεν, ἀμά ἐκαθήσαμεν παρ' αὐτόν, νὰ ἀκούσωμεν κάνενα ἀπὸ τὰ ἔληθινά σου παραμύθια. Τὰ λέγεις μὲ πολλὴν νοστιμάδα· εἶναι δυνατόν, μπάρμπα Μανώλη, νὰ μᾶς κάμης αὐτὴν τὴν χάριν;

— Εὐχαρίστως, παιδία μου, μᾶς εἶπε, καὶ τώρα τσιχ-τσιχ ποῦ εἶδα ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ χονδρόξυλο ποῦ βλέπετε μεσ' εἰς τὴν γῆ

χωμένο, θυμήθηκα ἐνα καλὸ παραμύθι, ἀλλὰ μὲ τὴν συμφωνίαν νὰ πιοῦμε καὶ λίγο κρασάκι.

Ο γέρω Μανώλης τὸ ἡγάπα ὀλίγον τι, ημεῖς δὲ εὐχαρίστως ἐδέχθημεν νὰ τῷ προμηθεύσωμεν διὰ ἀπῆτε.

— Τώρα, ἀμέσως, εἰπεν διά μεθ' οὐ συνεβαδίζομεν, καὶ σὲ εὐχαριστοῦμε μάλιστα, μπάρμπα Μανώλη, ποῦ θὰ μᾶς διασκεδάσης.

Ο γέρω Μανώλης ἐκάθησεν ἐπὶ τῶν χόρτων, ως συνήθιζεν, ημεῖς δέ, ἀκολουθοῦντες τῷ παραδείγματι ἐκείνου, ἀπωθήσαμεν τὰ προσενεχθέντα ὑπὸ τοῦ ὑπηρέτου σκαμνία καὶ ἐκαθίσαμεν ως αὐτός. "Ηρχισε δὲ οὕτω:

— Ποῦσ δὲν ἔγνωριζε τὴν γηραιὰν φηγόν, ητις ἡγείρετο ἐν μέσῳ τῆς ὁδοῦ, εἰς ἀπόστασιν βολῆς πυροβόλου ἀπὸ τοῦ χωρίου, δικαίως ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν παρομοιάσῃ πρὸς ἐνα τῶν τῆς ἀρχαίστητος Θεῶν, τῶν καθιερωμένων εἰς φύλαξιν τῶν δρίων. Αὗτη πῆχετο τῷ ἔρχομένῳ ζένῳ, τὸ καλῶς ὠρισες, αὐτη δροίως ἀπέτινε τελευταία τὸν χαιρετισμὸν πρὸς τὸν εἰς ὁδοιπορίαν ἐκκινοῦντα χωρικόν.

Τίς δὲν τὴν ἡγάπα; Τὰ παιδία καθ' ἐκάστην ἐσπέραν ἐξερχόμενα τοῦ σχολείου τῶν ἐσπεύδον νὰ παιξωσι περὶ τὸν γηραιὸν κορμόν της. "Οτε δὲ ἤρχετο ἡ πανήγυρις τοῦ χωρίου, ὅλα τὰ παληκάρια ἔχορευον ὑπὸ τὴν σκιάν, οἱ δὲ κατάκοποι γέροντες ἀνεπαύοντο ἐπὶ τῶν κεκυρωμένων ριζῶν της. "Αλλὰ δὲν ἤτο ἀπλοῦν τι δένδρον· διὰ τὸ χωρίον ἤτο ἡ Φηγός. Συμμετεῖχε τοῦ κοινοῦ βίου καὶ δύως δὲν δύναται τις νὰ ἐννοήσῃ ἐκκλησίαν ἀνευ κωδωνοστάσιου, οὕτω καὶ τὸ χωρίον ἀνευ αὐτῆς. Πολλοὶ ἀπέδιδον εἰς αὐτὴν εὐεργετικὴν δύναμιν· ἡ καταιγίς, χάρις αὐτῇ, δὲν προσέβαλε τοὺς ἀπερίττους οἰκίσκους, ο δὲ σύμπυκνος θόλος της δὲν ἀφίνε τὸν κακὸν ἀέρα νὰ φέρῃ τὸν πυρετὸν εἰς τὸ χωρίον.

Ἐγνώριζε πολλὰ τοῦ χωρίου, διότι ἡ ἡλικία της ἡριθμεῖτο κατὰ αἰώνας. Οἱ γέροντες δὲν τὴν εἶδον νὰ μεγαλώσῃ, οὔτε οἱ νεώτεροι ἐκείνων. Γενεαὶ ἀνθρώπων παρήρχοντο, ἐνῷ αὐτη ἐμενεὶς ἡ ἴδια· ἐκείνων μὲν ἐλεύκαζεν ἡ κόμη, ἐνῷ αὐτη πάντοτε περιεβάλλετο ὑπὸ πρασιᾶς· ἡ μεγαλειτέρα ἐκείνων ιστορία, παραβάλλομένη πρὸς τὴν παράδοσιν, ητις ὑφίστατο περὶ αὐτῆς, οὔδε τὸ πολοστημόριον δὲν ἤτο. "Απέναντι τῆς αἰώνιότητος ἦν μία ώρα διός εἰκείνων. Τούτου ἐνεκα δεισιδαίμων σεβασμὸς κατεῖχε πάντας πρὸς τὴν φηγόν, ὅχι διότι ἦτο καλοκαμωμένη, τούναντίον ρωγμαὶ ἐπιμήκεις διέσχιζον τὸν κεκυρωμένον φλοιόν της· διὰ τοῦτο καρενεῖον παρέστατα ἀπεξηράμενον μέτωπον, ἀλλὰ τὸ ἐπερχόμενον ἔχαρητινοθόλεις ἐπὶ τοῦ ἐκατοντούτου, εἰς δὲ τὸ γῆρας τοῦτο ἀπετυποῦτο ἡ μεγαλοπρέπεια. Κισσώδης μανδύας ἡπλοῦτο περὶ τὸν φλοιόν μέχρι τῆς ἀμαυρότερης κορύφης της, οἱ πλησιέστεροι κλώνες συνέπλεκον τοὺς στεφάνους των, ἐνῷ ὑπὲρ τὴν ὁδὸν ἔξετενοντο μεγαλοπρεπῶς οἱ κλάδοι, ωσεὶ ἔμελλον νὰ εὐλογήσωσι. Πάντοτε γόνιμος ἡ γραῖα, πάντοτε νεάζουσα, ἔσειε κατὰ τὴν

διεύθυνσιν τῶν τεσσάρων ἀνέμων τούφβλαστούς, δὲ ἡλιος ἐπὶ τῶν κλαδίσκων της ἐπέχεε τὴν ραδινὴν λαμπρότητα μειδιάματος.

* *

Η ἐπιβάλλουσα ἀπλότης αὐτῆς ἐπέβαλε σέβας. Ἐν αὐτῇ διεωρθότο ὁ προστάτης ἀρχῶν τοῦτο δὲ διότι τὸ δένδρον ἐν τοῖς ὑπέρτερον ἐστὶ τοῦ ἀνθρώπου· μάτην διάνοια τεντόντες πρὸ τοῦ γίγαντος. Τὰ φύλλα του μακρότερον ἀτενίζουσιν ή οἱ ἡμέτεροι ὄφθαλμοι, πανταχόθεν ἐπιχέει τὴν ζωγόνον αὔραν, ἀλλ' ἐνῷ τὰ πάθη ἐλαττοῦσι τὸν μέν, διανατάσσει τὸν διατρέφει τὸν ἔτερον. "Ο μὲν πρῶτος ἐξαφανίζεται πολλάκις πρὶν ή σημάνῃ ἡ ώρα τῆς φρονήσεως του, τὸ δεύτερον ὅμως τηρεῖ ἐν ἀστυφέ τὰ τοῦ παρελθόντος μαθήματα. Τὸ δένδρον οὐδέποτε ἔχει τὸν ἀνθρώπου ἀνάγκην, ἀλλ' οὕτως δὲν πανέται ζητῶν βοήθειαν ἀπὸ τὸ δένδρον, ἀπὸ τῆς ἡλικίας, καθ' ήν χρειάζεται τὸ διὰ τὴν κοιτίδα του ξύλου μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ήν ὑπνώττει μεταξύ τῶν τεσσάρων σανίδων του φερέτρου του.

Η φηγὸς τοῦ χωρίου ὑπέφερε τοὺς μηκτηρισμοὺς ἐνὸς σοφοῦ, ως λέγουσι. «Βίμι βασιλεύς», ἐφώνει οὕτως, «ἐνῷ σὺ ἀπλοῦν τι ἀντικείμενον εἰσαί». Η φηγὸς πῶς νὰ τῷ ἀποκριθῇ; "Αφῆκε τὸν ὑπερόπτην σοφὸν νὰ τοποθετηθῇ ὑφ' ἀστυφέ τὸν κατάκοποι ποληκάρια ἔχορευον ὑπὸ τὴν σκιάν, οἱ δὲ κατάκοποι γέροντες τοῦ χωρίου προσέπεσεν ἐν τῇ πτώσει του ἐπὶ τοῦ ωρολογίου του, ὅπερ ἐσταμάτησε. «Δὲν ἡξεύρω», εἶπεν δοφός· διὰ τὸ χωρικὸς τότε ἔτεινε τὴν χεῖρα. Τὸ δένδρον διὰ τῶν μηκυνομένων κλάδων του ἐσημένεν εἶπε τοῦ διάφορους τὴν ώραν. "Ο ἀληθὴς σοφὸς ἦν τὸ δένδρον.

* *

Πολὺ καὶ ἡν τὸ προαστείου φηγός. "Αμα δ' Ἀπρίλιος ἐσπειρε τὰ πρῶτα ἀνθη ἐν τῇ ἀναπτύξαντα κατὰ αἰώνας. Η βαλσαμώδης ὄσμὴ τῶν καλίκων της καὶ ἡ ἡδύτης τοῦ ψιθύρου της ἐκάλουν εἰς ἀπόλαυσιν τῆς ἔαριντης τέρψεως, οἱ βλαστοὶ αὐτῆς ἡσαν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν νέων ἐρωτῶν. Η κίσσα ἔκτιζε τὴν φωλεάν της ἐπὶ τοῦ κλάδου. δὲ σπίνος ὑφαίνε τὸ βρύον καὶ τὸν χνοῦν ἐπὶ ἀδιοράτου ἀγρώστιος. Η γηραιὰ φηγὸς ἐθεώρει τοὺς προφίλεις αὐτῇ ζένους μετ' ἀρρήτου χαρᾶς καὶ περιεκάλυπτεν αὐτούς, διπάς τοὺς εὐαρεστήσῃ διὰ νέου φυλλώματος. Τὸ δέσιλον ἦν θυσιον, καὶ διώς αὐτη ἡγρύπνει. Οὔτε διέραξ, οὔτε τὸ ἔντομον ὑπετίμουν τὴν ἀξίαν τῆς ιδιότητος του αὐτῆς· ἡ ἀλώπηξ ἐγνώριζε τὴν φηγὸς ὑπερησπίζετο καλλιον τὰ πουλάκια, ως διάνθρωπος τὰς ὅρ-

νιθάς του καὶ ἀντιπαρήρχετο καὶ ἔτερα
ἔτι ζῷα εὑρίσκον δι τὸν ἀκαμπτος εἰς
τὰς ἀποφάσεις της καὶ τούτου ἐνεκα ἀπέ-
φευγον τὰς πρὸς αὐτὴν σχέσεις, παρὰ τὴν
στοργὴν, θη ἐδείκνυε πρὸς τὰ παιδία. Ἐὰν
κἀντεν τούτων ἀπεπειρᾶτο ὅπως ἀναρρι-
χηθῇ, αὐτὴ ἔξογκοῦτο, τὸν φλοιόν της
καθίστα ὀλίσθηρὸν καὶ οὕτω ἔπιπτε τὸ
ἀδιάκριτον εἰς τὰ ἀπαλὰ χόρτα. Ἀν ἡμ-
πόρει κἀνεὶς μαθητής, ἀς ἐπέμενεν εἰς τὴν
ἀπόφασίν του, τὸ δέδρον ὄμέσως ἀνέψυς
κλαδίσκον ὅξύν, ἐσκόπευε τὸ πανταλόνιον,
ὅ δὲ ἐνοχος οὐδὲν ἔτερον εἶχεν, οὐ νὰ φύγῃ
μόλις δυνάμενος ν' ἀποκρύψῃ τὸν τῆς φυ-
γῆς του μάρτυρα.

Τὰ εὐνοούμενα ὑπ' αὐτῆς ζῶα ηὔχαρι-
στουν αὐτῇ διὰ τῶν σκιρτημάτων καὶ βε-
λασμάτων αὐτῶν. Ἐφρόντιζε μὲν καὶ δί'
αὐτά, ἀλλὰ δὲν ἐλησμόνει καὶ τοὺς χρι-
στιανούς τοῦ χωρίου, τοὺς φίλους της. Ἡ
πατρικὴ καρδία γινώσκει νὰ διαμελίζη-
ται. Εἰς πᾶσαν ὅραν ἐσκέπτετο καὶ διή-
μας. Ποτὲ δὲν ἥθελησε νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν
ἔγερσιν τοῦ βοσκοῦ, ὅταν ἦν καιρὸς θνά-
τα πρόβατα βοσκήσωσι. Ἀν κανεὶς μεθυ-
σμένος καὶ βραδύνας τὴν ἔλευσιν ἔζητε
ἔριδας, ἡ φυγός μας, καλλίτερον ἀπὸ κάθε
ἄνθρωπον, τὸν ἔκαμψε νὰ παγώνῃ ἀπὸ τρο-
μάρα ἀπλώνουσα γιγαντώδεις σκιάς ὑπὸ
τὸ φῶς τῆς σελήνης. Μὴ δὲν ἐγρηγόρει καὶ
διὰ τὴν τιμιότητα τῶν κορασίδων;

Πολλαὶ μητέρες οἰκογενειῶν τῇ εὐχαριστοῦσιν ἐπὶ τούτῳ κατὰ διάνοιαν σήμερον καὶ ἡμποροῦν νὰ τὸ ἀποδεῖξουν. Καὶ ἂν ποτὲ συνέβαινε κανέναν παληοκόριτσον νὰ τὰ ταιριάζῃ μὲ κανέναν ἑρωμένον του καὶ νὰ σφυκταγκαλιασθοῦν πίσω ἀπὸ τὸ χανδάκι ἢ φηγὸς τὰ κλαδιά της ἀμέσως ἐκινοῦσε μὲ τρόπον ὅστις ὑπὸ τῶν κατοίκων ἐνομίζετο ὡς σημεῖον κινδύνου καὶ τότε τὰ ὑπ' αὐτῆς πτηνὰ καὶ ιδίως αἱ κίσσαι ἔχαλοῦσαν τὸν κόσμον ἀπὸ τὰς φωνάς των· ἐν ἀνάγκῃ ἐμυκᾶτο ὑποκώφως ἀπὸ τῆς κορυφῆς μέχρι τῶν ριζῶν, τόσον πολὺν καὶ καλά, ὅστε ἐπὶ τέλους τὸ τρελλοκόριτσον ἐνόμιζεν ὅτι τὸ εἴδαν καὶ ἐνῷ ὅ ἐρωμένος της τῶκοφτε λάσπη, ἔκεινη γύριζε πίσω· τὴν καλύβην. Κἄποτε πάλιν ἀντύχαινε ν' ἀφεθῇ κανέναν ραβασάκι· τὸ κορμό της, τὸ ἔλεγχο αὔτη· τὸν ἀέρα καὶ ἔκεινος ἀμέσως τὸ ἔπερνε καὶ τῶριχνο μέσα σένα πλησιόχωρο ἔλος· ὅλοι οἱ γέροντες τὸ ὕξεύρουν καὶ τὸ διηγοῦνται.

**'Αλλ' ἀν καὶ πάντοτε κατεδίωξε τοὺς
χακοὺς ἔρωτας τὸ δένδρον μας, δὲν ἔκα-
μνεν δύως τὸ ἴδιο καὶ διὰ τοὺς πιστὰ ἐ-
ρωτευμένους, ὃς καὶ διὰ τοὺς πάσχοντας.
Πολλὰ περὶ τούτου παραδείγματα ὑπάρ-
χουσιν, ἀλλ' ἐν μόνον θὲν παραθέσωμεν.
Ολοὶ τοῦ χωριοῦ ἐνθυμοῦνται τὸν Γιάννη
ποῦ τὸν ἐφώναζαν 'ς τὸν καιρό του τὸν
Μικρογιάννη. Ἐν εὔμορφῳ παιδί, φρόνιμο,
γερό 'ς τὴν δουλειὰν καὶ δὲν 'σκορποῦσε τὸν
παρά του 'ς τῆς ταβέρνας· ἦτο, τέλος
πάντων, παληκάρι, καθὼς πρέπει. Ἀπὸ
τὸν πλούσιο ως τὸν πτωχό, ὅλοι τὸν
'παινοῦσαν καὶ τοῦ ἔκαμναν τραπέζια,
διάστό, ἀμα κακθαν ποῦ καθε κυριακή, ἐ-
συντρόφευε τὴν Τριανταφυλλιὰ μετὰ τὴν**

ἀπόλους τῆς ἐκκλησίας καὶ ἔκεινη ἐκ-
μάρωνε γι' αὐτὸ 'ς τὸν δρόμο, 'πήρε κ' ἔ-
δωκε τὸ χωρὶο καὶ ἡ δομιλίσαις τοῦ χωροῦ
γι' αὐτοὺς ἐγίνονταν. Αὐτὸ τὸ φρόνιμο
παιδί, ἔλεγαν, νὰ τὰ ταιριάζῃ μὲ μιᾶς ζε-
μυστισμένη. Αἱ καλαὶ γλῶσσαι τοὺς συγ-
χωροῦσαν, ἀλλ' ἔκεινος δὲν ὑπώπτευσε τί-
ποτε, γιατὶ θαροῦσε 'σὰν τὸν ἐσυτό του
ὅλους. Τόσῳ τέμιος ἦτο, ὥστε δὲν μπο-
ροῦσε νὰ πιστεύῃ καμμιδὲν ἀπάτη, γι'
αὐτὸ ψυχῇ καὶ σώματι παραδόθηκε 'ς τὸν
ἔρωτά της, 'σὰν νέος ποῦ μιᾶ φορὰ ἔχει
σκοπὸ νὰ κάμη ἔρωτα.

Ἡ Τριανταφυλλὶὰ ὅμως ἐκύταζε συχνὰ ὑπὲρ της καθέρεπτη της και ὑστερα ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ της ὅτι ὁ Μικρογιάννης ἦτο καλότυχος, μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἐννοοῦσε νὰ παίξῃ κάμποσο καιρὸ μαζή του.

Μετὰ τὸ συνειθίσμένο κυνηγητὸ καὶ
κρυφτὸ τὰ ταΐρεαξαν ὅτα γερά, δὲ Μι-
κρογιάννης γύρεψε χαρὰ τὰ Θεοράνεια,
ἀλλὰ τὸ κορίτσι, ἐπειδὴ ἔσυλλογίστηκε
τοὺς χοροὺς ποῦ θὰ ἔχανε τὴς ἀποκριταῖς
καὶ ὅλο τὸν χειμῶνα, ἔρριξε τὴν ὑπόθεσιν
ὕστερα ἀπὸ τὴν Πεντηκοστήν. "Οσφ κι' ἄν
λυπήθηκεν ἐκεῖνος, σᾶν τρελλὸς ποῦ ἦταν
ἀπὸ ἕρωτα, συγκατένευσε καὶ θέλει καὶ δὲ
θέλει φάνηκε πῶς εὐχαριστήθηκε. Ἐκείνη
ὅμως τὸν καλομεταχειρίζετο. Μετὰ πολ-
λὰ οἱ ἀρραβωνιασμένοι μας συνειθίσαν νὰ
ἔρχωνται κατώ ἀπ' τὴν φηγὴ καὶ ἐκεὶ πιά-

νὰ τὰ λὲν γλυκά - γλυκά. Αὐτὸς ἀνεστέναζεν, ἔκείνη γελοῦσε· ποιὸν φοβιτσόρης ἀπ' αὐτὴν ἦτο ἔκεινος. Τὸ δένδρο οὔτε τὸ φιλί τους κάνενοςωσε, τὸ παληκάρι συλλογιζότανε τὸ γάμο. Ναὶ μὲν τοὺς ἐσκίαζεν, ἀλλ' αὐτὴ ἦν ἡ ἀποστολή του διὰ τοῦτο εὐχαριστεῖτο· καὶ ὅταν τὰ δύο τρυγώνιά μας ἡθέλησαν νὰ χαράξουν στὴ φλούδα του ἐπάνω μιὰ καρδιά, τοῦτο δὲν ἀντιστάθηκε, ἀλλὰ μᾶλλον παραμέρισε τοὺς κλαδίσκους του, ὡς ἀπὸ χαμόγελο παραμερίζουν γεροντικὰ χείλη. "Ηρχονταν ἐδῶ κάθε βράδυ· δι Μικρογιάννης τίποτε ἀλλο δὲν ἔζητούσε ἀπὸ τὸν παράδεισο τοῦ Θεοῦ. Μιὰ κυριακὴ ὅμως ἡ Τριανταφυλλιὰ δὲν ἔφανηκε. Ἀλλὰ εἶχε πρόφασιν, γιατὶ ἔβρεχε. Μιὰ ἀλληφορὰ πάλιν δὲν ἐκράτησε τὸν λόγον της, μιὰ μέρα μάλιστα θῆλιος, χαρὰ Θεοῦ, γύρεψε καὶ τότε νὰ τὰ καταφέρῃ καὶ εἶπεν διτὶ τὸ ἀδέρφι της ἔγγαζε δόντια. Μιὰ μέρα πάλιν, τρίτη ἀπουσία· καὶ τότε πάλιν ἐπροφασίσθη. Μὲ τὸν καιρὸν ἀριστερὰ μὲν ἐπαναύμ καὶ ἄλικα πάτητα πά-

χισε να μη υπακοουν και αν καποτε πηγαινε, το έκαμψε με πολλή βία. Τό καύμένο τὸ παληκάρε ! Μολονότι τὸ δένδρον ἔχοργει τὸν φίθυρον τῶν φύλλων του και τὸ κελάδημα τῶν πτηνῶν, ή καρδία δὲν ἐκτυποῦσε πλέον, ἐνῷ ή Τριανταφυλλὶς δὲν ἐνεφανίζετο κατὰ τὸ σύνηθες. Αγείτονες πλέον ἔχασαν τὴν ὑπομονὴν των και μίαν ημέραν εἰς τὸν περίλυπον νεκρίαν :

— 'Ως πότε παληκάρι θὰ ήσαι βλάχος; τῷ εἴπον, ἡ ἀρραβωνιαστική σοι
'δῶ κατ' δύο μῆνες τὴν βλέπομεν ποῦ τέλος
χει μὲν δίλλον.

"Όταν τις ἀγαπᾷ εἶνε καὶ ξηλότυπος

καταντᾶ ὡχροκίτρινος καὶ ὅλο παραμο-
νεύει. Αἱ κακαὶ γλώσσαι ἔλεγον τὴν ἀλή-
θειαν. Ἡ Τριανταφυλλὶδ ἔιχε νέον ἐρα-
στὴν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ ἔκεινος, ζευμα-
λισμένος καὶ δυσφημισμένος, δὲν ἔννοοῦσε
νὰ γένεται λόγος περὶ γάμου. Ὁ ἀπατη-
θεῖς ἐκτυπήθη κατάκαρδα. Ὡ Τριαντα-
φυλλὶδ, εἰς ποίαν μανίαν ὑπέκυψε, φάστε
νὰ μὲ καταστρέψῃς, ἔλεγε στενάζων
ἀτυχῆς.

— "Οχι, ἀπεκρίνετο η φυγός, η προδοσία της Τριανταφύλλες δὲν πρέπει να σε τρομάζῃ· τὸ ἐλάττωμα δὲν είναι αἰνιγμα. Γυνή, ως έκείνη, πάντοτε ἀγαπᾷ τὸν ἀγαπῶντα αὐτήν, διότι μόνον εἶδωλον τῆς λατρείας της ἔστι τὴν θεωρεῖ. Ἡ καρδία τῆς λογικῆς δὲν διοικεῖ αὐτήν. Μεθόψια τὴν χαρά της δτὶ καύμενι τὸ ἔρωτα, ἀλλ' ἀδιάφορον μὲ ποσὸν, ωσδὲ ὁ μεθυσμένος, ἀλλ' ἐπὶ τέλους, ως αὐτὸς πίπτει.

Τὸ δένδρον εἶχε δίκαιον. Οἱ πατέρες μας, οἱ ὅποιοι ἔγνωρίζον νὰ τακτοποιῶσι μὲ γνῶσιν τὰς ὑποθέσεις των, ποτὲ δὲν ἔλεγον ὅτι ἡ καρδία εἶναι ἔνοχος εἰς ποταπὰς περιεργεῖς, ἀλλὰ περιωρίζοντο νὰ λέγωσιν ὅτι ὁ δεῖνα ἔχει τὸν διαβόλον μέσα του, ἐνῷ σήμερον οἱ σοφοί μας λέγουσι τὰ τοιαῦτα ψυχολογίαν, ἵσως και αὐτὸ εἶναι μία πολιτικὴ τῶν ἀνθρώπων.

Ο Μικρογιάννης ἔτρεξε νὰ καταφύγῃ
ἐπὸ τὴν φηγόν, καὶ ἤρχισε νὰ μέμφηται
αὐτήν, διότι ἔθρεψε τὰς χιμαίρας του καὶ
έστεγασε τοσάκις τὴν ὑποκρισίαν. Δυσ-
τυχῶς! καὶ ἡ γηρά μας Φηγὸς πρώτη ἡ-
πατήθη. Αἴφνις τὸ παληκάρι σηκώνεται
ἄγριωμένον :

— Ἐδῶ, εἰπε, 'ς αὐτὸ τὸ μέρος ἐπίστευσα εἰς τὸν ἔρωτα, ἐδῶ θέλω ν' ἀποθέψων.

Ἐτοίμασε λοιπὸν σχοινί, ἔκαμε θηλειδ καὶ ἐκρεμάσθη εἰς τὸν ψαμηλὸν κλάδον τῆς ἐμπίστου του.

‘Η φηγός λοιπὸν ἔχρησιμευσεν ώς ἀγ-
χόνη εἰς τὸ καλλίτερον παιδὶ τοῦ χωροῦ! Τὸ στέλεχός της ἐρρίγησε καὶ δύο φύλλα
ἔπεσαν εἰς τὸ ἔδαφος, κατώ ἀπὸ τὴν κο-
ρυφήν, ώς δύο δάκρυα. «Πᾶς; εἴπε καθ-
έσυτὴν ἡ φηγός, δι Μικρογιάννης ν' ἀπο-
θάνη, μάλιστα δι' ἐμέ». Δέν ἡμπόρεσε νὰ
τὸ ὑπόφερό, ὅθεν ἔθρανσθη εὐθὺς ὁ κλα-
δος, ὁ καλλίτερος ὅλων τῶν λοιπῶν τοῦ
δένδρου. Οἱ ἀπηλπισμένοι τότε κατεκά-
θισεν ἐπὶ τῆς χλόης, ὅτε δὲ ἐνύκτωσε,
τὸ δένδρον διὰ τῆς δρόσου του τὸν ἔξω-
γόνησε.

Ποτὲ δὲν ἀποπειρᾶται κανεὶς δύο φο-
ρᾶς ν' αὐτοκτονήσῃ. Τὸ παληκάρι ἀπε-
φάσισse καὶ ἔγεινε στρατιώτης, ώστε νὰ
καταπνίξῃ τοὺς στεναχμούς του εἰς τὸν
κούρτον τῶν κανονίων.

κροτον τῶν κανονιών.
Ἐνῷ δὲ διέτρεχε τὰς χώρας ὑπὸ τούς
ἥχους τῆς μουσικῆς, ἀφηνε τὴν Τριαντα-
φυλλίδαν ὁ διαφθορεὺς ἐραστής της. Τὸ δὲνει-
δος τοῦ παρόντος τὴν ἔκαμψε νὰ λυπητα-
διὰ τὸ μέλλον. Ἡναγκάσθη νὰ ἐνθυμηθῇ τὸ
Μικρογιάννην, ἡ ὑπερηφάνειά της ἐκεῖ τὴν
ἔσπειρχεν· ἐπειδὴ δὲ ἦν πιστὴ εἰς τὸ σύ-
στημα τῶν φευδολογιῶν, ἐνόμιζεν δὴ τὸ
κατοοθώση κάτι τι. Ἐνίστε ὑποκύπτουσα-

εἰς τὴν ἀνάγκην, ἵνα οἱ δυστυχισμένοι αἰσθάνονται πρὸς μετάνοιαν, κατέφευγεν ὑπὸ τὴν φυγὴν καὶ ἔκαστοι.

Οταν δὲ Μικρογιάννης ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸ μὲ τὴν ἄφεσί του μέσας ἐς τὸν τενεκὲ καὶ μὲ πόδια χωματικούς, ἐστάθηκε μπρὸς ἐς τὸν παλαιό του φίλο, τὴν φυγήν, εἰδε τὸν κλαδὸν ριγμένον ἔκει πλησίον, διστις εἶχε σπάση τότε διὰ νὰ σωθῇ αὐτὸς καὶ εὐλαβῶς ἀπεκαλύφθη, κρατῶν δὲ τὸ πιλίκιον ἀνὰ χεῖρας Ἰστατο.

— Ω! σὺ ἐδώ! σὺ ἐδώ! ἀνεφώνησεν ἡ τῆς νεότητος μνηστὴ πίπτουσα εἰς τὰ γόνατα.

Ο στρατιώτης δὲν ἡδυνήθη νὰ κρατήσῃ κραυγὴν ἑγωνίας.

— Τρικάνταφυλλιάζ, σύ!

— Ναί, ἔγώ! δυστυχής ἔγώ σὲ ἀνέμενον, Ἰωάννη, σ' ἐπρόδωσα, ἀλλ' ἐτιμωρήθην, συγχώρησέ με.

Ολαὶ αἱ ἀνακρινήσεις τοῦ περιελθόντος ἔρωτος, ὅλαι αἱ φευσθεῖσαι ἐλπίδες, ὅλαι αἱ ὅρμαι τῆς συμπαθείας ἀνεκινήθησαν ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας τοῦ ἐνθρώπου τούτου, τοῦ ἀγνοῦ θύματος. Ήνοιξε τοὺς βραχίονας ὅπως δεχθῆ ἐν αὐτοῖς τὴν μετανοοῦσαν ἀλλ' διε τὸ ὑπὸ ἐτέρων φιλημάτων μέτωπον κατέστη χλιαρὸν ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτοῦ, φρίκη ἀπεριγράπτος τὸν κατέλαθε. Ἐσπρώξε τὴν Τρικάνταφυλλιάζ, τῇ ἔδειξε τὸ χωρίον διὰ τοῦ δακτύλου, ἀφοῦ δὲ ἔμεινε μόνος περιέσφριγξε τὸ ἀγκυπτόν του δένδρον καὶ κατέπεσεν.

Δὲν ἡδυνήθη πλέον νὰ ἐννοήσῃ οὔτε τὴν εὐτέλειαν τῆς συγγνώμης, οὔτε τὴν παραμυθίαν τῆς λήθης καὶ ἔκαστην δὲ ἐπικανήρχετο ἵνα φέρῃ τὴν λύπην εἰς τὴν σκιὰν τοῦ πιστοῦ του φίλου.

Ημέραν τινὰ τὸ δένδρον δὲν τὸν εἶδεν ἐπανελθόντα, τὴν δὲ ἐπιοῦσαν οὐδὲν εἶδεν ἐκτὸς τεσσάρων χωρικῶν μεταβολινότων εἰς τὸν ἀγρὸν τῆς αἰώνιου ἀναπτυγμένων.

Η Τρικάνταφυλλιάζ ἦπο τῆς ἡμέρας ἀκείνης δὲν τολμᾷ νὰ περάσῃ μετὰ τῶν ἔρχοντων τῷ πρὸ τῆς φυγοῦ ἡ θλίψις τῷ κλαδῶν δύναται νὰ τὴν κάψῃ νὰ ἐρυθριάσῃ.

Ο Φύλακής του χωρίου, δ προστάτης του, δ φυγός δὲν ὑπάρχει πλέον. Οι κάτοικοι τοὺς ὅποιους τοσοῦτον ἥγαπτησε τὴν ἔπεικοφχν. Οι ἀνδρες τὴν ἔκοψκν ἵνα ἔγειρωσιν εἰς τὴν θέσιν αὐτῆς οἰνοπωλεῖον. Ο κορμός της ἰστέναζεν, ἡ κορυφή της ἐκυλίσθη εἰς τὴν λάσπην τοῦ δρόμου, οἱ ξυλοσχίσται ἐσκόρπισαν τὴν κόνιν της εἰς τὸν ἀέρα, δὲν ὑπάρχει πλέον. Οι μεγαλείτεροι τῶν κλαδῶν τῆς ἐπλήρωσαν τὰ κάρα, δὲν Φίλος, καλός ἔτι καὶ μετὰ θάνατον καὶ μετὰ τὴν ἕκκοπήν του ἔκλινε τὰ τελευταῖα του μέλη μέσ' τὴν γωνία διὰ νὰ θερμανθῶσιν ἐνθρωποῖς ἐν τῇ ἐποχῇ τῶν χιόνων.

Οτε δὲ εἶχεν ἀναρθῆ τὸ πῦρ ἡκούσθη τελευταῖος τριγμός, διπερ ἐσήμαινεν ἀποχαιρετισμόν, μακρὰ ὑποκύνος γλωσσα ἥγειρθη, φλόξενερίος καὶ μαστηριώδης θῆταις ἀλικοιδῶς ἔξωρυχ, ἵνα ἡ ψυχὴ τῆς φυγοῦ ἀφιπταχέντη.

Η τοῦ χωριοῦ φυγός, πατίδια, ἐπεν-

λαβεῖ μετὰ μακρὰν παῦσιν ὁ Γέρω-Μανώλης, εἰς κανένα κακὸν δὲν ἔκαμε· καλὴ ἐν τῇ θλίψις ως καὶ ἐν τῷ θανάτῳ ὑπῆρχε, εἰς τὸ τοῦ Θεοῦ ἀλίδιον φῶς ἐνυπῆρχε, εἰς τὸ δένδρον τοῦτο. Δύναται κανεὶς νὰ εἴπῃ τὸ αὐτὸς καὶ πρὸ τῆς σποδοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου;

Ταῦτα εἴπεν ὁ γέρων. ἡμεῖς δὲ εὐχαριστήσαντες αὐτὸν ἀπήλθομεν μετὰ τὰς ποικίλας ἐντυπώσεις, ἃς ἀπεκομίσαμεν.

[ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ]

Δ. Γ.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΟΝ

χυρίας Ζωὴν Π. Ἀλιβιζάτου, Μελπομένην Βάρδου, Ἐλένην Βούλγαρη, Καγ Στασινοπούλου, Μαρίαν Κοκκόλη, Χαρικλεῖα Δ. Παρασκευᾶ, Διαμαντίναν Φραγκοπόύλου καὶ κα. Ἰω. Σ. Γαλάτην, Ι. Γερασιμίδην, Θεόδ. Πρωτοπαπᾶν, Γεώργ. Πανταζόπουλον, Ἀστέριον Σγουρού, Ἰω. Λ. Φωκᾶν, Ἀνδρέαν Μποσηνή, Γεώργιον Μαρπτόν, Ν. Μ. Τρίκαρδον, Μ. Ι. Λοβέρδον, Μοσχολέοντα Πανάνη, Νικ. Μ. Χαριτάτον, Π. Μαρκοπέλαν, Παναγῆν Δ. Ἰγγλέσην, Γεράσιμον Μ. Στελακάτον, Σπυρ. Μ. Κλαδᾶν, Ἱερώνυμον Κονιδάρην καὶ Σπ. Γιαννουλάτον, Ιατρόν. Συνδροματικῶν ἑλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν.

ΤΟΙΣ ΚΚ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙΣ ΗΜΩΝ

Εἰς τὴν ἔκδοτιν τοῦ ἡμετέρου Περιοδικοῦ, τοῦ πρὸ ἔξαετίας ἡδη τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς ἐκδιδούμενου, γνωστοτάτου δὲ καὶ ἀγαπητοῦ καταστάτος εἰς τὸ ἀπανταχοῦ ἐλληνικὸν κοινόν, πρόκειται νὰ ἐπέλθῃ μεταβολὴ καὶ ἀντὶ τῶν δύο καθ' ἔιδομέδος φύλλων, κατὰ Πέμπτην δηλαδὴ καὶ Κυριακήν, θὲ ἐκδιδεται ἀπὸ τῆς προσεχοῦς Κυριακῆς εἰς 16 σελίδας κατὰ Κυριακήν. Εύτυχῶς ἡ μεταβολὴ αὕτη εἶναι ἐπὶ τὰ κρείττω, ὑπαγορεύεται δὲ ἐκ λόγων οἰζικῆς βελτιώσεως καὶ μεταρρυθμίσεως, ὡς θὰ κοίνωπιν οἱ ἀναγνῶσται. Θέλοντες ν' ἀποφύγωμεν τὴν μονοτονίαν, ητίς ἡδύνατο διὰ τοῦ χρόνου νὰ προκύψῃ, ἐκ τῆς συνεχοῦς ἀναγνώσεως ἔργων ἀποκλειστικῶς ἀναγμένων εἰς τὸν κύκλον τοῦ μυθιστορήματος καὶ τοῦ διηγήματος, ἀπεφασίσαμεν νὰ εἰπικάγωμεν εἰς τὸ φύλλον μης τερπνοτέρων καὶ ὑγιεστέρων ποικιλίαν· διὰ τοῦτο εἰς τὸ ἔζης θὲ δημοσιεύονται εἰς αὐτὸν καὶ περιηγήσεις περιεργόταται καὶ περιγραφαὶ ζένων καὶ ἀγνώστων χωρῶν καὶ ἐκθέσεις δραματικῶν ναυσιγίων καὶ διηγήσεις θηρευτικῆς πλήρεις ἐνδιαφέροντος καὶ παντοίων ἀλληλεύοντος καὶ αξιωμάτως τοῦ μυθιστορήματος, διότι ταυτοχρόνως τὸ περιοδικὸν ἡμῶν δὲν θὰ παύση δημοσιεύοντος πάντοτε δύο μυθιστορήματα καὶ διηγήματα ἀληθῶς ἐκλεκτά, τῶν μᾶλλον δικαιοριμένων ζένων συγγραφέων.

Ἄλλ' ἡ μεταρρυθμίσεις δὲν περιορίζεται ἔως ἐδῶ. Ἐπιθυμοῦντες ἔως τέλους νὰ προχυτοποιήσωμεν τὸ πρόγραμμα τὸ περιεχόμενον εἰς τὸ ρητὸν «τὸ τερπνὸν σὺν τῷ ὠρελίῳ» πρόγραμμα, τὸ ὑπὸ τοῦ πολλοὶ μὲν ἐπαγγέλλονται, ἀλλ' ὀλίγοι κατορθοῦσι νὰ τὸ ἐκτελέσωσιν, ἴδους ὅτι εἰπικάγωμεν καὶ νεωτερισμόν, τοῦ ὅποιους ἡ χρησιμότης εἴναι ἀδικιλονείκητος. Κατὰ πᾶσαν δεκαπενθυμερίαν θὲ δημοσιεύεται ἐν ἴδιαιτέρᾳ στήλῃ εἰς τὴν Βελεκτὰ Μυθιστορήματα ἐπιθεωρήσεις σαφῆς καὶ λεπτομερῆς τοῦ Γυναικείου Συρμοῦ, συνοδευμένη, ἔστιν ὅτε, καὶ ὑπὸ ωραίκς ὀλοσελίδου τοῦ συρμοῦ εἰκόνος. Τοιωτοτρόπως ἡ φιλόκαλης οἰκοδέσποινα δὲν ἔχει ἀνάγκη ν' ἀνατρέχῃ εἰς εἰδικὴ ζένων περιοδικῶν, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐδυδομαδίαν οἰκογενειακοῦ καὶ εὐχαρίστου ἀναγνώσματος τῶν Βελεκτῶν Μυθιστορημάτων θὲ ἀρύνται καὶ τὴν ὡφέλιμον ταύτην γνῶσιν.

Τοικῦται εἴναι καὶ μεταρρυθμίσεις, ἃς εἰσάγομεν εἰς τὸ ἡμέτερον περιοδικὸν ἀπὸ τῆς προτεχοῦς Κυριακῆς. Οι ἡμέτεροι ἀναγνῶσται γινώσκουσιν ἐκ μακρᾶς πέτρας δτις τὰς ὑποτρχήσεις ἡδη τηροῦμεν ἀποκρεγκλίτως, δύνανται δὲν ἔπομένων νὰ εἴναι βέβαιοι δτις αἱ ἐπιχγελίαι αὐτῆς θὲ ἐκπληρωθῶσιν ἀνελλιπῶς. Ήμεῖς δὲ ἀφ' ἐτέρου μετὰ θάρρους χωροῦμεν εἰς τὴν ἔγκλιντιν τῆς ν' ς περιήδου τῶν Βελεκτῶν Μυθιστορημάτων, ἀκορδάντως πεποιθότες δτις ἡ γενναῖκ ὑποστήριξις καὶ ἐνθάρρυνσις, ἃς ἀνέκαθεν ἔτιχε περὰ τῷ δημιτίῳ τὸ ἡμέτερον περιοδικόν, δὲν θὲ λείψῃ αὐτῷ καὶ εἰς τὸ μέλλον.

ΕΙΣ ΤΑ ΠΡΑΤΑ ΦΥΛΑ ΤΩΝ • ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ• ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΣΤΑΙ:

Ἐρωτικὴ Σελίς, ἡθικῶτατον καὶ συγκινητικῶτατον μυθιστόρημα τοῦ μεγάλου Ισυγγραφέως Αέμινα Ζολᾶ.

Η Βρασιλιανή, δραματικῶτατον καὶ μὲ ωραίκς ὀλοσελίδους εἰκόνας κοσμούμενον μυθιστόρημα ὑπὸ Α. Matthey.

Ισπανία, ωραίκη καὶ μιγεντικωτάτη περιήγησις εἰς τὴν ρωμανικὴν ταύτην χώραν ὑπὸ δὲ Αμετασ.

Ταξείδιον χάριν ἀναψυχῆς, ἀμερικανικὸν διήγημα.

Κωνσταντίνος Μαγδάνοβιτς, διήγημα.

Σιδηροδρομικὸν Μυθιστόρημα, χριεστάτη σκηνή, ἐν ἡ μετὰ πνεύματος ὅλως παριστοῦ σκικγραφεῖται ἡ εὐγενής καὶ κομψὴ γαλλικὴ κοινωνία τῆς ἡμετέρας ἐποχῆς.

Τὸ Ψέλλαιον, διήγημα.

Κοινωνικαὶ Σελίδες, ἐκ τοῦ ἡμερολογίου πτωχοῦ σπουδαστοῦ.

Η δυσανάγνωστος ύπογραφή, διήγημα.

Τὰ ταξείδια τοῦ Νικολάου Φανιέν, διήγημα ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.

Ο Βρυκόλακας, ἀντιτολικὸν διήγημα.

«Τίς εἰ!» ἀλτ., διήγημα ἐκ τοῦ ιταλικοῦ.

Ειδύλλιον, διήγημα Αλεξάνδρου Λουμᾶ. κτλ. κτλ. κτλ.